

... și ultima sa premieră

Adrian MIHALACHE

Ad usum Delphini

Cărțile scrise *ad usum Delphini* erau ediții excelente, dar croșetate, expurgate de pasajele nepotrivite pentru cititorul tânăr, care era Delfinul, fiul regelui Franței. Povestea lui Andersen, *Mica Sirenă*, nu are lucruri picante de evitat, are însă o tristețe adâncă precum marea, care îl poate tulbura pe micul spectator. De aceea, Gabriel Apostol a realizat, pentru spectacolul pe care-l regizează la Teatrul Țândărică, un scenariu de tip Disney, în care nu numai că totul se termină cu bine, dar se și desfășoară într-o veselie.

Legenda sirenelor datează de la începutul culturii europene. La Homer, ele erau femei-păsări, care-i zăpăceau pe marinari prin calități vocale. Mai târziu, în Evul Mediu, ele devin femei-pești, tot malefice, care trăiesc mai mult în râuri. Legenda Melusinei a ajuns până în Moldova, figura ei apărând pe discurile ceramice care decorau bisericile lui Ștefan cel Mare. La Andersen și, mai târziu, la Maurice Maeterlinck (*Pelléas și Mélisande*) și la Jean Giraudoux (*Ondine*), sirena devine un personaj benefic și fascinant, în care exotismul se combină cu blândețea și dăruirea. Dorința de a-și transgresa limitele duce, însă, la eșec: din malefic, personajul devine tragic.

Gabriel Apostol, dorind să adapteze povestea, pentru a o face agreabilă copiilor, transpune tragedia în farsă. Este, cred, o neînțelegere: copiii acceptă tragismul cu detașare și, fără să-l înțeleagă din start, îl macină în memorie. *Capra cu trei iezi* sau *Hänsel și Gretel* sunt povești cumplite, dar copiii le gustă fără rețineri. De aceea, cred că versiunea prea benignă, oferită în spectacol arată o subapreciere a receptivității lor.

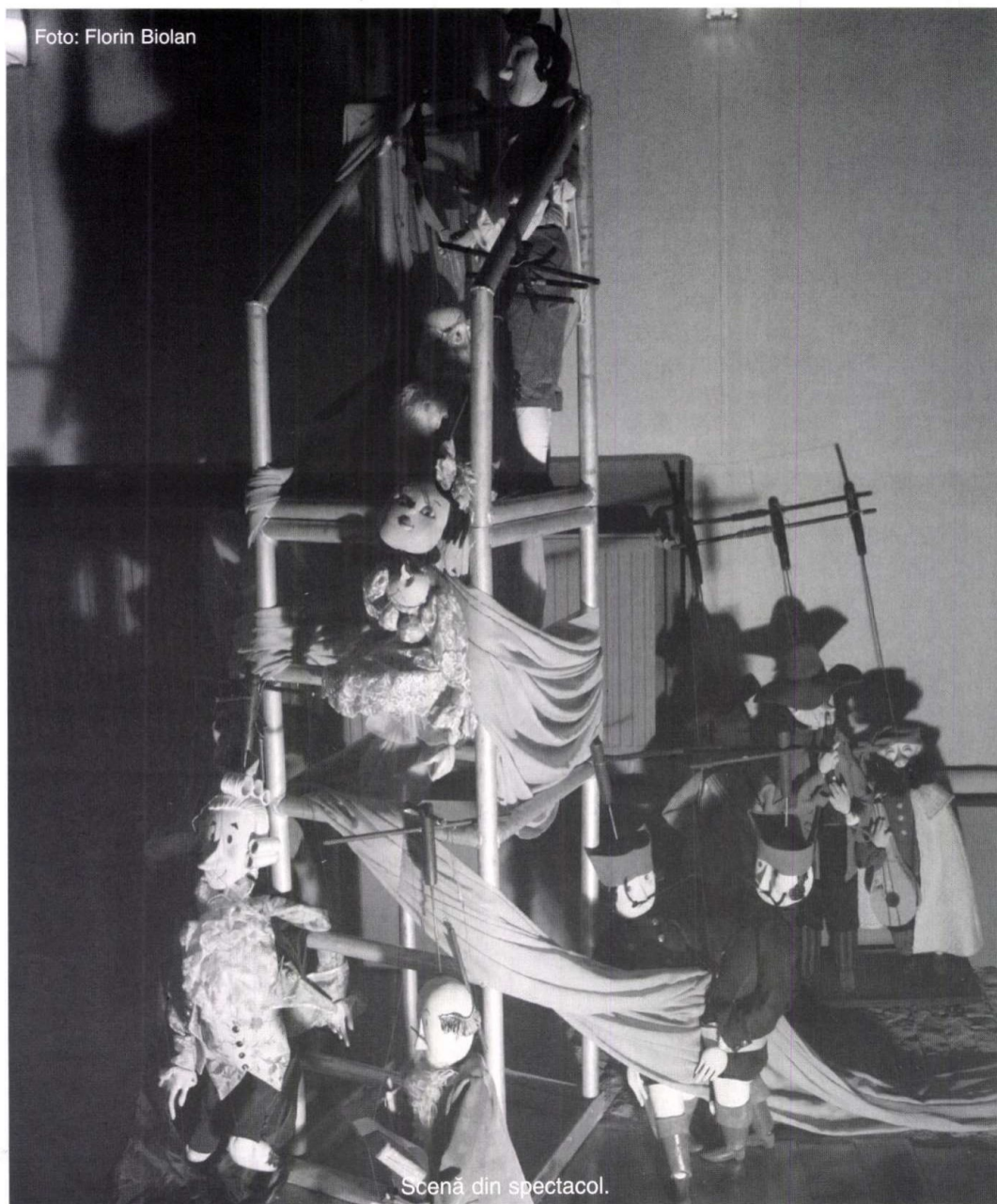
Frumusețea spectacolului, indiscutabilă, se datorează scenografiei deosebit de inspirate a Cristinei Pepino și jocului, cu antren de bun gust, al actorilor. Prima parte, care se petrece în mediul acvatic, taie răsuflarea prin armonia dintre culoare, mișcare și lumină. Apariția delfinului prietenos trimite, cu ironie involuntară, la versiunile speciale, amintite mai sus, dedicate fiului regelui Franței. Sirenele-păpuși, mânuite cu fluiditate, încântă privirea. În partea a doua, domină comicul sofisticat. Scenele dintre rege și ministru, cu soluții insolite de cuplare a omului cu marioneta, și aparițiile prințeselor candidate la măritiș au un umor dens, dar nu gros. Stăpânul mărilor, ca *deus ex machina*, este o imagine dinamică mai atrăgătoare, dar la fel de impunătoare, ca dinozaurii lui Spielberg. Ioan Brancu și Cristian Miteșcu formează – ca rege, respectiv, ministru – un cuplu irezistibil. Mariana Zaharia și Alina Petrescu știu să submineze, cu grație, eleganța prin umor, îndeosebi, în postura prințeselor exotice. Daniela Lungeanu, cu vocea Monicăi Madas, și Adam Boboc formează un adevărat cuplu de basm, fiind, pe cât de frumoși, pe atât de tonici.

Muzica lui Dan Bălan contribuie esențial la reușita spectacolului. Ca întotdeauna, ea este sofisticată, sub aparențele sale simple. Compozitorul știe să păstreze caracterul antrenant și să se mențină la nivelul de înțelegere muzicală al copiilor, oferind, însă, prin aluzii sonore subtile, satisfacții și urechilor mai exersate.

Am aplaudat un spectacol realizat cu dragoste și rafinament, dar am regretat conformarea cu prea multă strictețe la clișeele privind gustul copiilor.

Teatrul Tândărică – Mica sireună. Scenariu de Gabriel Apostol, după H. C. Andersen. Regia: Gabriel Apostol. Scenografia: Cristina Pepino. Muzica: Dan Bălan. Distribuția: Daniela Lungeanu, voce Monica Madas (*Mica sireună*), Ioan Brancu (*Delfinul, Regele, Stăpânul mărilor*), Mariana Zaharia (*Vrăjitoarea, Sora cea mare, Mireasa din Japonia*), Cristian Miteșcu (*Ministrul, Bunica*), Alina Petrescu (*Sora mijlocie, Mireasa din Spania*). Adam Boboc (*Prințul, Bucătarul*). Data premierei: 31 martie 2005.

Foto: Florin Biolan

Scenă din spectacol.